

KENNARASAMBAND ÍSLANDS
Borgartúni 30, 107 Reykjavík • Sími 595 1111
ki@ki.is • www.ki.is

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar- og menntamálanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 28.10.2020

Efni: Umsögn Kennarasambands Íslands um stjórnarfrumvarp forsætisráðherra til laga um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna,

Kennarasamband Íslands (KÍ) hefur fengið til umsagnar stjórnarfrumvarp forsætisráðherra til laga um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna. Þingskjal 14 – 14. mál.

KÍ fagnar breytingum jafnréttis laga og styður þær en leggur jafnframt áherslu á að fjármagn verður að vera nægt til að framfylgja megi lögum og að mennta þurfi núverandi og tilvonandi kennara til jafnréttiskennslu. Ekki dugar að skólar fái vinsæla áhrifavalda til að sinna þessu í einum fyrirlestri yfir árið heldur þarf grunnbreytingin að verða í kennaranámi hvar kenna þarf kennslufræði jafnréttis- og kynjafræði fyrir hvert skólastig svo allir kennarar geti framfylgt lögum og sinnt grunnþættinum jafnrétti.

4. og 15. grein

Fjórða grein fjallar um vinnumarkað þar sem atvinnurekendur skulu stuðla að því innan fyrirtækis síns að störf flokkist ekki í kvenna og karlastörf og að jafna hlut kvenna í stjórnunar- og áhrifastöðum. KÍ fagnar því að leggja eigi áherslu á að öll störf séu fyrir alla en minnir um leið á að nauðsynlegt er að undirbyggja slíka hugsun strax á fyrstu stigum skólagöngu. Sú hugsun að til séu karla- og kvennastörf er rótgróin en henni má breyta og er skólakerfið allt grunnstoðin í þeim breytingum.

Fimmtánda grein fjallar um menntun og skólastarf. Þar er m.a. lögð fram sú krafa að nemendur **á öllum skólastigum** skulu hljóta jafnréttis- og kynjafræðslu **við hæfi**. Þessi grein rímar vel við þá staðreynd að jafnrétti er einn sex grunnþátta menntunar á Íslandi og á að vera rauður þráður í allri menntun barna og ungmenna. Mikilvægt er að **allir kennarar á öllum skólastigum** fái jafnréttis- og kynjafræðslu. Aðeins þannig öðlast allir það jafnréttisnámi sem þörf er á og um leið er komið í veg fyrir að einn kennari mennti til jafnréttis og á sama tíma grafi annar undan þeirri menntun. Því verður aðeins framfylgt með markvissri kennslu í kennaranámi.

Ef framfylgja á lögum er ljóst að mennta þarf kennara til starfans. Ekki dugar að skólar fái vinsæla áhrifavalda til að sinna þessu í einum fyrirlestri yfir árið heldur þarf grunnbreytingin að verða í kennaranámi hvar kenna þarf kennslufræði jafnréttis- og kynjafræði fyrir hvert skólastig svo allir kennarar geti framfylgt lögum og sinnt grunnþættinum. Ennfremur er ljóst að bæta verður í starfsþróun kennara svo fylgja megi þessu eftir.

Ef nemendur eiga að fá gæðakennslu sem hæfir aldri verða stjórnendur kennaranáms að fylgja með. Allir þeir háskólar sem útskrifa kennara verða að skylda nemendur til að nema jafnréttis- og kynjafræði. Kastljósið beinist því að kennaranámi og skipulagi þess en fleira þarf til. Fjármagn er nauðsynlegt.

Lykilatriði er að fjármagn fylgi lögnum, semja þarf námsefni sem hæfir hverju skólastigi, skipuleggja þarf kennaranám og ekki síst starfsþróun kennara. Ljóst er að Menntavísindasvið Háskóla Íslands hefur hafið innleiðingu á jafnréttisfræðslu til kennaranema, en betur má ef duga skal. Slík fræðsla má aldrei vera valkvæð, heldur grundvallarþekking sem hver og einn kennari hefur í farteskinu við útskrift.

Á tímum hraða og tækni er aldrei mikilvægara að símenntun kennara sé stöðug, fjölbreytt og vönduð. Allir kennarar á öllum skólastigum þurfa að fá vandaða endurmenntun til að vera færir um að mennta til jafnréttis. Það krefst yfirsýnar, skipulags, þekkingar og reynslu. Jafnréttisnefnd KÍ er einlægt þeirrar skoðunar að skólakerfið gegni lykilhlutverki í því að vekja samfélagið til meðvitundar um jafnrétti. Skólakerfið er annað hvort hluti af vandanum eða lausninni. Jafnréttisnefnd KÍ lýsir sig reiðubúna til samstarfs um starfsþróun kennara um jafnréttismenntun.

Jafnréttisnefnd KÍ leggur þunga áherslu á að stjórnvöld tryggi fjármagn til þeirra verka er við blasa og að lögum verði framfylgt.

Virðingarfyllt
f.h. Kennarasambands Íslands

Hanna Björg Vilhjálmsdóttir
forkona jafnréttisnefndar

Sigrún Birna Björnsdóttir
sérfræðingur í vinnuumhverfis- og jafnréttismálum